

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

ในการดำเนินงานได้กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ คือ การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ควบคู่กับความรู้ทางด้านวิชาการออกแบบฐานราก ซึ่งในส่วนของการวิเคราะห์ และออกแบบกำแพงกันดินแบบ Cantilever sheet pile นั้นต้องอาศัยการ Trial and error และขั้นตอนการวิเคราะห์ที่ค่อนข้างยาว เพราะฉะนั้นการนำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการวิเคราะห์ และออกแบบย่อมช่วยให้งานรวดเร็ว อีกทั้งยังถูกต้อง

เนื่องด้วยการศึกษาในครั้งนี้ มีคอมพิวเตอร์เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องด้วย เพราะฉะนั้นจะต้องมีการศึกษาการทำงานของคอมพิวเตอร์ว่ามีการประมวลผลอย่างไร เพื่อจะได้นำมาประยุกต์ใช้กับการวิเคราะห์ และออกแบบได้อย่างถูกต้อง

สำหรับในการใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อช่วยในการคำนวณนั้นจะต้องมีการศึกษาคำสั่งที่ใช้ในการติดต่อกับเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับคำสั่งที่ใช้ในการคำนวณประกอบด้วย

1. คำสั่งสำหรับเงื่อนไขต่าง ๆ เนื่องจากต้องมีการตัดสินใจเข้ามาเกี่ยวข้องจึงต้องอาศัยในการคำสั่งที่ช่วยในการตัดสินใจเข้ามาเกี่ยวข้อง ในที่นี้ได้ใช้คำสั่ง if

ตัวอย่างการใช้คำสั่ง

$$= \text{IF}(E1=1, "Kn/M3", \text{IF}(E1=2, "Lb/ft3", \text{IF}(E1=3, "T/M3", " ")))$$

$$= \text{IF}(\text{Picture!N20} \leq \text{Picture!O24}, \text{Picture!R20}, \text{Picture!R19})$$

2. เนื่องด้วยการใช้คอมพิวเตอร์ในการช่วยคำนวณนี้มีการใช้การคำนวณทางด้านคณิตศาสตร์เข้ามาเกี่ยวข้อง จึงต้องทราบการใส่โค้ดต่าง ๆ เพื่อให้ได้ค่าตามต้องการ

ตัวอย่างการใช้คำสั่ง

$$= \text{TAN}((\text{PI}/180) * (45 - (\text{Picture!SR} \$10/2)))^2$$

$$= (\text{M25} * \text{G25}) - (2 * \text{C25} * \text{SQRT}(\text{G25}))$$

$$= \text{ABS}(\text{M41}) / \text{Picture!K2}$$

3. คำสั่งทั่วไปสำหรับการกำหนดในการอ้างอิงเซลล์นั้น ๆ การกำหนดให้ใช้เซลล์เดียวกันในการอ้างอิง

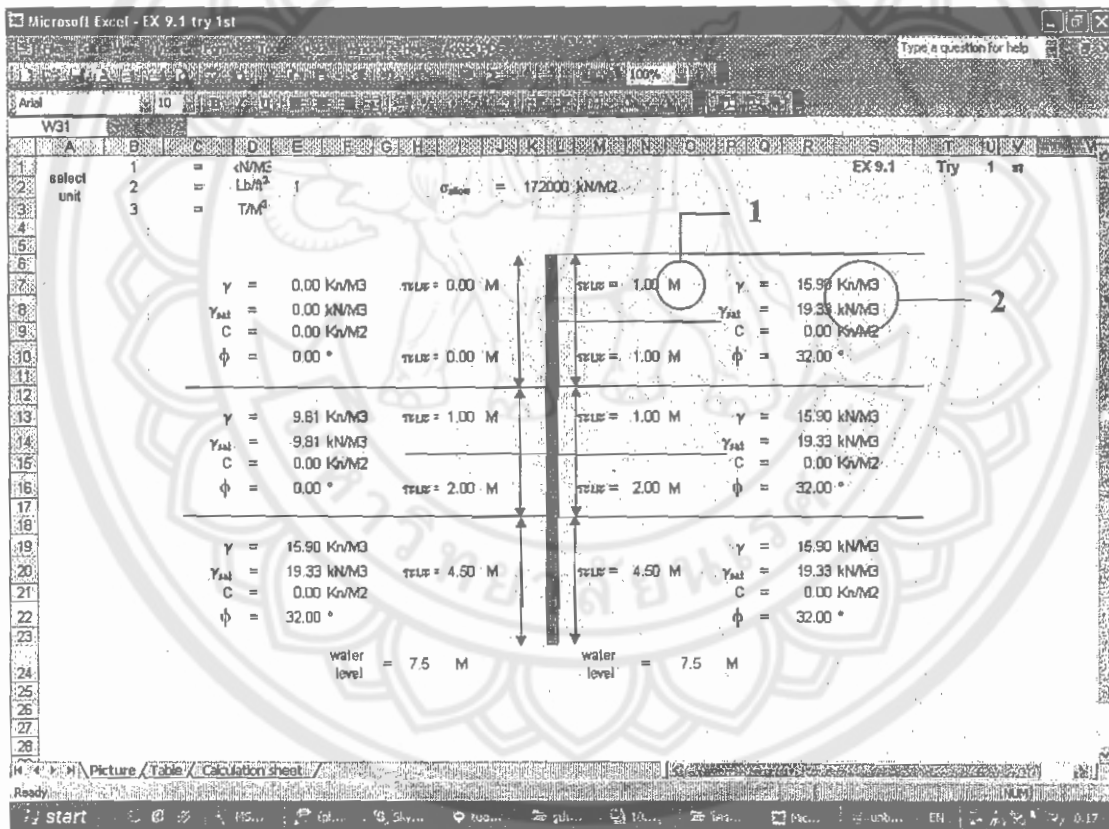
ตัวอย่างการใช้คำสั่ง

=Picture!\$R\$16

4. คำสั่งในการสร้างกราฟ เนื่องจากจะต้องนำค่าต่าง ๆ มาใส่ในกราฟ และนำค่าที่ได้มาคำนวณ จึงต้องมีการใช้กราฟเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย สำหรับในการนำค่ามาพล็อตกราฟสำหรับการศึกษาในครั้งนี้นั้น เราได้กำหนดให้แกนตั้งเป็นความยาวของ sheet pile และแกนนอนเป็นแรงที่เกิดขึ้น เรากำหนดให้ทั้งสองเป็นค่าที่ใช้ในการพล็อตกราฟ

ดังนั้น จึงต้องมีการประยุกต์คำสั่งที่ใช้เพื่อให้คอมพิวเตอร์สามารถคำนวณค่าต่าง ๆ ออกมาให้ได้ตามที่ต้องการ

การป้อนสูตรเข้าไปในสเปรดชีตที่เราต้องการ

รูปที่ 3.1 แสดงหน้าจอการใส่ข้อมูลดิน

หมายเลข 1 รูปที่ 3.1

เป็นการใช้สูตรเพื่อให้มีการแสดงเป็นหน่วยความที่เราต้องการ โดยมีกรใส่สูตร ดังต่อไปนี้

=IF(E1=1,"M",IF(E1=2,"ft","M"))

หมายเลข 2 รูปที่ 3.1

เป็นการใช้สูตรเพื่อให้มีการแสดงหน่วยเช่นเดียวกับหมายเลข 1 และมีการใส่สูตรลักษณะคล้ายกันแต่เปลี่ยนที่หน่วย โดยมีการป้อนสูตร ดังต่อไปนี้

$$=IF(E1=1,"Kn/M3",IF(E1=2,"Lb/ft3",IF(E1=3,"T/M3", " ")))$$

จากรูปที่ 3.1 จะเห็นได้ว่าการป้อนค่าที่มีหน่วยเหมือนกันเยอะมาก ดังนั้น เราอาจใส่สูตรเข้าไปเพียงแค่เซลล์เดียว และนำเซลล์นี้มาอ้างอิงต่อไปได้เช่นกัน

The screenshot shows an Excel spreadsheet with a complex calculation table. The table is organized into sections for 'Right Hand Side' and 'Left Hand Side' data, and a 'Calculation sheet' at the bottom. The 'Right Hand Side' section includes columns for Elevation (EL), width (C, Z), depth (phi, gamma), and various stress and force components (Kp, Kv, H, V, U, etc.). The 'Left Hand Side' section includes similar columns for different parameters. The 'Calculation sheet' at the bottom includes a table for calculating the area of the dam body, with columns for Case, a, b, h, Area, and Moment. The table also includes a diagram of the dam cross-section and a table for calculating the area of the dam body.

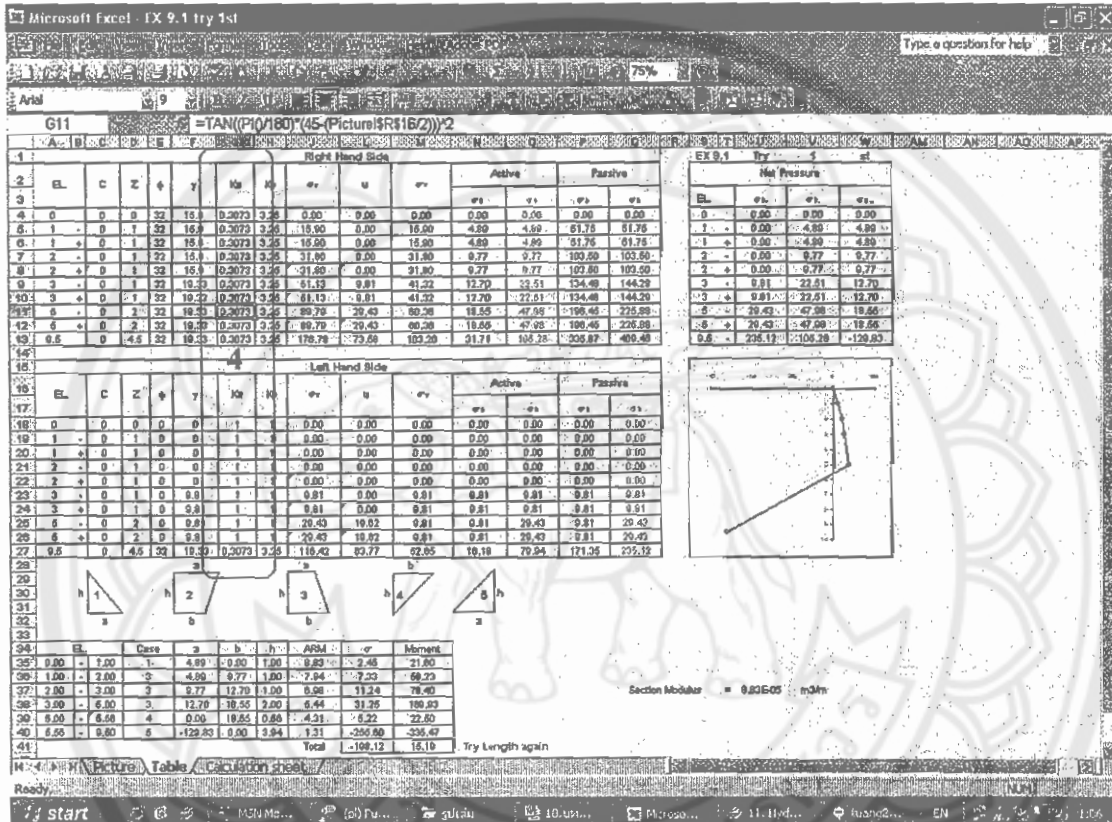
รูปที่ 3.2 หน้าจอแสดงผลการวิเคราะห์ และขั้นตอนการใส่ข้อมูลเพื่อออกแบบ

หมายเลข 3 รูปที่ 3.2

สำหรับการป้อนสูตรในช่องนี้นั้น สูตรที่ป้อนเข้าไปจะเลือกค่าเองเพราะว่าเซลล์นี้ จะเป็นตัวกำหนดค่าคุณสมบัติของดิน ซึ่งแปรเปลี่ยนตามระดับน้ำ ตัวอย่างการป้อนสูตร มีดังนี้

=IF(Picture!N20+Picture!N16+Picture!N13+Picture!N10+Picture!N7<=Picture!O24,Picture!R8,Picture!R7)

สูตรนี้เป็นการป้อนเงื่อนไขเข้าไปหากว่าระดับน้ำถึงจุด ๆ หนึ่งก็ให้เลือกค่าหนึ่ง แต่หากว่าระดับน้ำไม่ถึงก็ให้เลือกอีกค่าหนึ่งมาใช้ในการคำนวณ

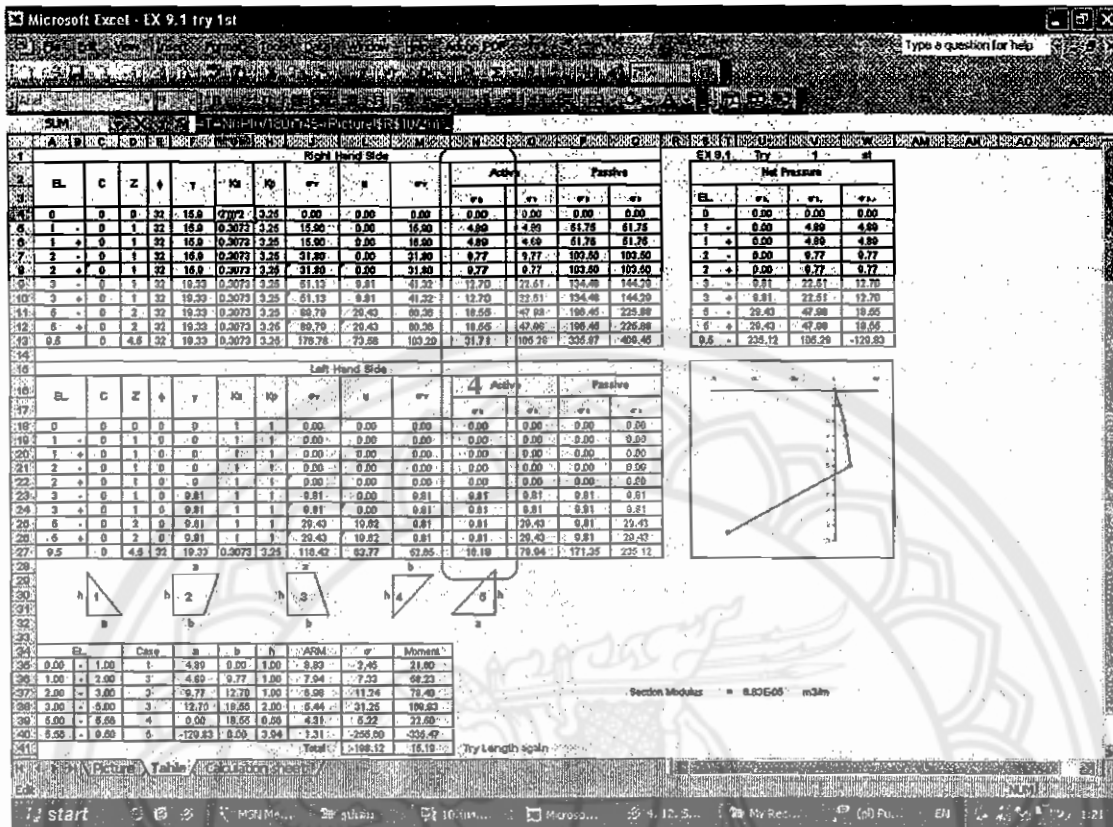
รูปที่ 3.3 หน้าจอแสดงผลการวิเคราะห์ และขั้นตอนการใส่ข้อมูลเพื่อออกแบบ

หมายเลข 4 รูปที่ 3.3

สำหรับหมายเลข 4 เป็นเซลล์ที่แสดงการหาค่า K_a และ K_p ซึ่งการป้อนสูตรนั้นมีลักษณะคล้ายกันระหว่าง K_a และ K_p ต่างกันเพียงเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีการป้อนสูตร ดังนี้

$$=TAN((PI()/180)*(45-(Picture!R10/2)))^2$$

โดยการใส่สูตรนี้มีการใช้สูตรทางคณิตศาสตร์มาใช้แล้ว เช่น Tan(), Pi(), การยกกำลัง เป็นต้น

รูปที่ 3.4 หน้าจอแสดงผลการวิเคราะห์ และขั้นตอนการใส่ข้อมูลเพื่อออกแบบ

หมายเลข 4 รูปที่ 3.4

สำหรับหมายเลข 4 เป็นเซลล์ที่แสดงการหาค่า σ'_h ในการป้อนสูตรนี้ เป็นการนำค่าที่ได้จากการข้อมูลดิน มาคำนวณหาค่าแรงที่เกิดขึ้นแล้ว แต่ส่วนที่เพิ่มขึ้นมาก คือ การเพิ่มสูตรการหาค่า square root ออกมาด้วย ตัวอย่างการใส่สูตร

$$= (M8*G8)-(2*C8*SQRT(G8))$$

ป 1A
758
92580
75428

4 พ.ค. 2549

4840524

15

สำนักหอสมุด

The screenshot shows a Microsoft Excel spreadsheet titled "Microsoft Excel - EX 9.1 try 1st". The spreadsheet is divided into several sections:

- Right Hand Side:** A table with columns for BL, C, Z, φ, γ, Kb, Kp, and various force/moment components (Fv, Fh, Mv, Mh).
- Left Hand Side:** A table with columns for BL, C, Z, φ, γ, Kb, Kp, and various force/moment components (Fv, Fh, Mv, Mh).
- Section Modulus:** A table with columns for BL, C, Z, φ, γ, Kb, Kp, and various force/moment components (Fv, Fh, Mv, Mh).
- Diagrams:** Several diagrams showing the geometry of the structure and the distribution of forces and moments.

รูปที่ 3.5 หน้าจอแสดงผลการวิเคราะห์ และขั้นตอนการใส่ข้อมูลเพื่อออกแบบ

หมายเลข 5 รูปที่ 3.5

สำหรับเซลล์นี้จะเป็นการเลือกหาค่า ระดับของคนแต่ละชั้น

= C36-A36

หมายเลข 6 รูปที่ 3.5

การหาค่า $\bar{y}$ เพื่อนำไปหาค่าโมเมนต์อาร์มต่อไป โดยอาศัยการเลือกรูปที่เกิดจากพื้นที่ได้ กราฟ โดยมีเงื่อนไขว่าหากให้เลือกรูปที่เหมือนกับพื้นที่ได้กราฟที่เกิดขึ้น โดยมีการป้อนสูตร ดังนี้

=IF(D35=3,(H35*((2*F35)+G35))/(3*(F35+G35)),IF(D35=2,((2*H35)*((2*F35)+G35))/(3*(F35+G35)),IF(D35=1,(H35/3),IF(D35=4,((2*H35)/3),IF(D35=5,H35/3,"error"))))

สำหรับในส่วนของการใช้คอมพิวเตอร์นั้นส่วนแรก เป็นส่วนของการใส่ข้อมูล (input) ของ ดิน หรือคุณสมบัติของดินลงไปในคอมพิวเตอร์

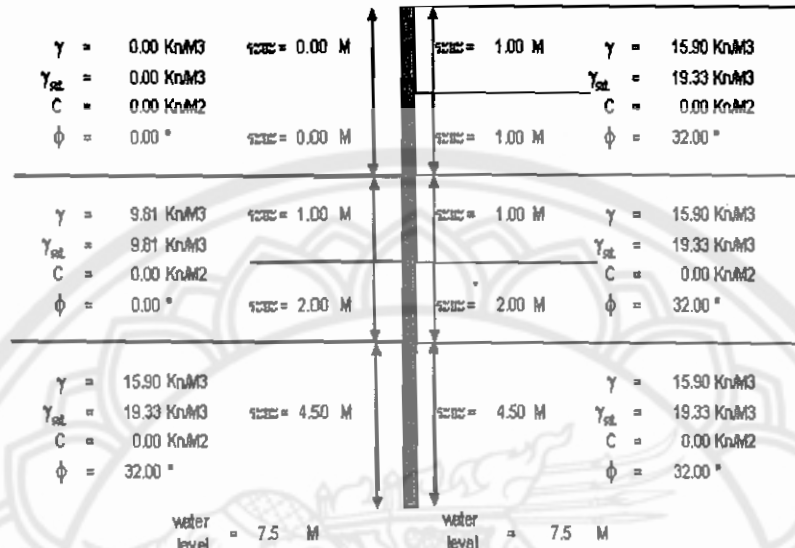
select unit 1 = KnM^3
 2 = LbM^3 1
 3 = TAM^3

$\sigma_{allow} = 172000 \text{ KNM}^2$

EX 9.1

Try 1

ตัวเลขสีน้ำเงินสำหรับใส่ข้อมูล

รูปที่ 3.6 แสดงหน้าจอกการใส่ข้อมูลดิน

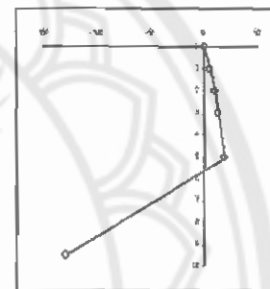
โดยเราจะใส่ข้อมูลของดินทั้งทางด้านซ้ายมือ และด้านขวามือ ทั้งนี้ค่าคุณสมบัติของดินอาจต่างกันตามชั้นดิน สำหรับการศึกษานี้สามารถคำนวณชั้นดินได้ 3 ชั้น ส่วนสำคัญอีกอย่าง คือ ระดับน้ำการศึกษาในครั้งนี้ได้กำหนดให้ระดับน้ำสามารถอยู่ระหว่างชั้นดินได้ (เส้นสีฟ้า)

ในส่วนที่สองนั้นเป็นผลที่ได้จากการคำนวณ แสดงเป็นตาราง และกราฟ ซึ่งในส่วนนี้ จะต้องมีการใส่ค่าอีกครั้ง เพื่อหาค่าโมเมนต์ด้วย และจะนำไปหาค่า Section modulus เพื่อนำเลือก ลักษณะ sheet pile ต่อไป ดังรูปที่

Right Hand Side														
EL	C	Z	φ	γ	Ka	Kp	σv	u	σv'	Active		Passive		
										σa	σb	σc	σd	
0	0	0	32	15.0	0.3073	3.25	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
1	-	0	1	32	15.0	0.3073	3.25	15.90	0.00	15.90	4.89	4.89	51.75	51.75
1	+	0	1	32	15.0	0.3073	3.25	15.90	0.00	15.90	4.89	4.89	51.75	51.75
2	-	0	1	32	15.0	0.3073	3.25	31.80	0.00	31.80	9.77	9.77	103.50	103.50
2	+	0	1	32	15.0	0.3073	3.25	31.80	0.00	31.80	9.77	9.77	103.50	103.50
3	-	0	1	32	19.33	0.3073	3.25	51.13	9.81	41.32	12.70	22.51	134.48	144.29
3	+	0	1	32	19.33	0.3073	3.25	51.13	9.81	41.32	12.70	22.51	134.48	144.29
5	-	0	2	32	19.33	0.3073	3.25	89.70	29.43	60.30	18.55	47.98	198.45	225.88
5	+	0	2	32	19.33	0.3073	3.25	89.70	29.43	60.30	18.55	47.98	198.45	225.88
9.5	0	4.5	32	19.33	0.3073	3.25	176.78	73.58	103.20	31.71	105.23	335.87	409.45	

Net Pressure			
EL	σa	σb	σc
0	0.00	0.00	0.00
1	0.00	4.89	4.89
1	0.00	4.89	4.89
2	0.00	9.77	9.77
2	0.00	9.77	9.77
3	9.81	22.51	12.70
3	9.81	22.51	12.70
5	29.43	47.98	18.55
5	29.43	47.98	18.55
9.5	235.12	105.23	-129.83

Left Hand Side														
EL	C	Z	φ	γ	Ka	Kp	σv	u	σv'	Active		Passive		
										σa	σb	σc	σd	
0	0	0	0	0	1	1	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
1	-	0	1	0	0	1	1	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
1	+	0	1	0	0	1	1	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2	-	0	1	0	0	1	1	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2	+	0	1	0	0	1	1	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3	-	0	1	0	9.81	1	1	9.81	0.00	9.81	9.81	9.81	9.81	9.81
3	+	0	1	0	9.81	1	1	9.81	0.00	9.81	9.81	9.81	9.81	9.81
5	-	0	2	0	9.81	1	1	29.43	19.82	9.81	9.81	29.43	9.81	29.43
5	+	0	2	0	9.81	1	1	29.43	19.82	9.81	9.81	29.43	9.81	29.43
9.5	0	4.5	32	19.33	0.3073	3.25	116.42	83.77	52.85	19.18	79.94	171.35	235.12	

EL	Case	a	b	h	ARM	σ	Moment		
0.00	-	1.00	4.89	0.00	1.00	8.83	2.45	21.80	
1.00	-	2.00	4.89	9.77	1.00	7.94	7.33	59.23	
2.00	-	3.00	9.77	12.70	1.00	6.08	11.24	79.40	
3.00	-	5.00	12.70	18.55	2.00	5.44	31.25	160.93	
5.00	-	5.58	4	0.00	18.55	0.58	4.31	5.22	22.50
5.58	-	9.50	5	-129.83	0.00	3.94	1.31	-255.60	-335.47
					Total			-198.12	15.19

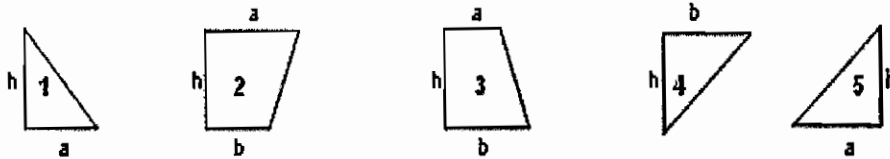
Section Modulus = 8.833E-05 m³/m

Try Length again

รูปที่ 3.7 แสดงหน้าจอกการวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์

ส่วนต่อไปจะต้องมีการใส่ข้อมูลอีกครั้งเพื่อนำค่าต่าง ๆ คำนวณหาค่าโมเมนต์ โดยลักษณะต่าง ๆ นั้นดูได้จากกราฟที่แสดงผลมาดังรูปข้างต้น และค่าที่จะใส่ในช่อง a และ b นั้นได้จากผลที่แสดงจากตารางข้างต้นเช่นกัน

EL.		Case	a	b	h	ARM	σ	Moment
0.00	-	1.00	4.89	0.00	1.00	8.83	2.45	21.60
1.00	-	2.00	4.89	9.77	1.00	7.94	7.33	58.23
2.00	-	3.00	9.77	12.70	1.00	6.98	11.24	78.40
3.00	-	5.00	12.70	18.55	2.00	5.44	31.25	169.93
5.00	-	5.56	0.00	18.55	0.56	4.31	5.22	22.50
5.56	-	9.50	-129.83	0.00	3.94	1.31	-255.60	-335.47
Total							-198.12	15.19

Try Length again

รูปที่ 3.8 แสดงหน้าลักษณะการใส่ข้อมูลเพื่อการออกแบบหน้าตัด sheet pile wall

หากการสุ่มความยาวไม่ได้ค่าตามที่ต้องการหรือไม่ผ่าน จะมีการเตือนให้สุ่มค่าความยาว sheet pile อีก ซึ่งกระบวนการตรงนี้เองหากการสุ่มความยาวของเราผิดด้วยการคำนวณด้วยมือ จะทำให้เราเสียเวลา ซึ่งตรงจุดนี้เองคอมพิวเตอร์เข้ามามีส่วนช่วย ดังรูปที่

σ	Moment
2.45	21.60
7.33	58.23
11.24	78.40
31.25	169.93
5.22	22.50
-255.60	-335.47
-198.12	15.19

Try Length again

รูปที่ 3.9 แสดงผลจากการวิเคราะห์ที่ความยาวหนึ่ง

สรุปขั้นตอนการใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อช่วยในการคำนวณ

ส่วนการวิเคราะห์

1. ใส่หน่วยที่ต้องการ
2. ใส่ค่าหน่วยแรงที่ยอมรับได้
3. ใส่ค่าคุณสมบัติของดินทั้งทางด้าน LHS และ RHS

ส่วนการออกแบบ

1. เลือกเสตามกราฟที่เกิดขึ้น รวมทั้งใส่แรงที่เกิดขึ้น
2. ดูผลว่าผ่าน หรือไม่หากไม่ผ่านก็ให้ สุ่มค่าความยาวใหม่

